

**Důvodová zpráva k materiálu pro schůzi Zastupitelstva Ústeckého kraje 20. 2. 2017
bod 9.8 – „Informace o řízení sp. zn. 28 C 264/2016“**

I. Obecný úvod:

Tento materiál je předkládán k projednání zastupitelstvu kraje z důvodu rozhodnutí o dalším postupu při vymáhání pohledávky z titulu náhrady škody vůči odsouzeným, kteří byli shledáni vinnými z krádeže sbírkových předmětů v Oblastním muzeu v Děčíně, příspěvkové organizaci, kdy zároveň platí, že tyto osoby jsou sociálně slabé a nemajetné.

Důvodem je stávající a dále popsaná pochybnost o správnosti, účelnosti, efektivitě a hospodárnosti občanskoprávního řízení, určitá důkazní nouze, pochybnost o aktivní legitimaci založená zcela novým přístupem Krajského soudu v Ústí nad Labem a pochybnost o vymahatelnosti přisouzené pohledávky s ohledem na ekonomickou a osobností povahu obou odsouzených zlodějů. Odbor legislativně-právní (zpracovatel) má všechny výše uvedené pochybnosti, avšak je si zároveň vědom rizika případné kritiky v případě nepokračování ve vymáhání pohledávky, kterému v současné době takřka neustále čelí veřejná správa a na rozdíl od soukromé sféry, je z tohoto důvodu přístup k případnému dalšímu nevymáhání pohledávek v rámci veřejné správy pochopitelně velmi opatrný.

Dle § 17 odst. 6 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoK“), je kraj obecně povinen včas uplatňovat právo na náhradu škody, což – jak bude blíže popsáno níže v této zprávě – bylo učiněno v rámci trestního řízení řádně a včas a po nepřiznání škody byla řádně a včas podána civilní žaloba. Zároveň však je třeba přihlédnout k pravidlům, která stanoví zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o veřejné finanční kontrole ve znění pozdějších předpisů). Dle tohoto právního předpisu musí být veřejné prostředky použity hospodárně (takové použití veřejných prostředků k zajištění stanovených úkolů s co nejnižším vynaložením těchto prostředků, a to při dodržení odpovídající kvality plněných úkolů), efektivně (efektivností takové použití veřejných prostředků, kterým se dosáhne nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem prostředků vynaložených na jejich plnění) a účelně (takové použití veřejných prostředků, které zajistí optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů).

V rámci adhezního řízení (v rámci trestního řízení) kraj nevynakládal žádné prostředky, avšak v rámci civilního řízení se tak již stane a na kraji bude navíc i rozsáhlá důkazní povinnost. **Návratnost prostředků, které bude nutno do sporu vložit, je velmi pochybná** (viz i zpráva detektivní kanceláře v příloze č. 3 tohoto materiálu).

Dle názoru předkladatele se jeví vhodným, aby zastupitelstvo kraje projevilo svou vůli o dalším postupu ještě před tím, než budou veřejné prostředky vynakládány, a to se znalostí všech skutečností, které se k danému případu vážou.

Odbor LP postupoval zcela v souladu se zákonem i § 17 odst. 6 ZoK a včas uplatnil nárok na náhradu škody, a to na základě poučení orgánů činných v trestním řízení a je připraven i nadále zajistit pokračování řízení, pokud tak zastupitelstvo shledá optimálním.

Řešený případ je svou povahou v prostředí kraje výjimečný, neboť od jeho počátku dle stejné právní úpravy i úpravy zřizovacích listin byly tzv. přihlašovány nároky a soudem následně přiznávány nároky na náhradu škody ke svěřenému majetku (naposledy v případě krádeže

v zámku Peruc, kdy Vrchní soud v rámci odvolání rozsudkem sp. zn. 4 To 28/2014 přiznal Ústeckému kraji nárok na náhradu škody – viz příloha č. 5 předloženého materiálu). Poprvé Krajský soud v Ústí nad Labem zaujal názor, že Ústecký kraj není poškozený, pokud se jedná o majetek svěřený jím zřizované příspěvkové organizaci. S ohledem na tuto skutečnost je mj. i z tohoto důvodu předkládán zastupitelstvu materiál k bodu 9.7 na blokovou změnu zřizovacích listin, aby se podobným případům zabránilo.

Shrneme-li tedy rizika v budoucím soudním sporu, která se však projeví až později, platí následující:

- Soudy v civilním řízení by mohly zastávat stejný názor jakou soudy trestní, tzn., že ohledně svěřeného majetku je jako poškozená osoba oprávněna vystupovat pouze příspěvková organizace, avšak nelze vyloučit, že argumentačně soud přesvědčíme o opaku. V civilním řízení je více možností.
- Skutečná výše škody bude obtížně prokazována, neboť se nelze než odkázat na znalecký posudek zpracovaný Policií ČR, který navíc nemáme k dispozici (viz i vyjádření ředitele Oblastního muzea v Děčíně, příspěvkové organizace, v příloze č. 2 předloženého materiálu), bude tedy třeba pravděpodobně zpracování dalšího posudku.
- S ohledem na povahu a majetkové možnosti obou odsouzených, se jeví velmi nepravděpodobným, že by byli schopni v budoucnu škodu a další nutně vynakládané náklady (soudní poplatek, případný znalecký posudek, náklady exekučního řízení) uhradit.

II. Shrnutí dosavadního průběhu věci:

V době od září 2005 do 5. 1. 2006 odcizili [redacted] (dále jednotlivě pouze „K. H.“ a „Š. K.“, a společně dále jen „obvinění“ nebo „obžalovaní“) z budovy pobočky Oblastního muzea v Děčíně, příspěvkové organizace (dále jen „organizace“), jejímž zřizovatelem je Ústecký kraj (dále jen „kraj“), desítky sbírkových předmětů (dále jen „předměty“). Tyto předměty byly ve vlastnictví kraje z titulu ust. § 1 odst. 3 zákona č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči a zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o přechodu některých práv“). Kraj tyto předměty předal organizaci do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití na základě zřizovací listiny.

Kraj se k trestnímu řízení vedenému proti shora jmenovaným obviněným přihlásil na výzvu Okresního státního zastupitelství v Děčíně svým dopisem ze dne 13. 7. 2007, tzn. v rámci přípravného řízení ještě před podáním obžaloby, a to s nárokem na náhradu škody ve výši 1.447.000,- Kč. Obžaloba napadla u Okresního soudu v Děčíně dne 2. 8. 2007, přičemž tato vyčíslila způsobenou škodu na částku ve výši nejméně 1.551.350,-Kč.

Dne 28. 5. 2008 vydal Okresní soud v Děčíně rozsudek č. j. 3 T 207/2007 – 588 (dále jen „rozsudek“), kterým a) uznal oba obžalované vinnými, b) oběma obžalovaným uložil povinnost zaplatit kraji na náhradě škody částku ve výši 1.326.350,- Kč. Vzhledem k tomu, že v průběhu řízení před soudem byly některé z odcizených předmětů

organizaci vráceny, tak částka dle rozsudku vyjadřovala skutečnou výši škody, tedy takovou, která se rovná rozdílu, mezi celkovou hodnotou všech odcizených předmětů a hodnotou předmětů vrácených organizaci.

Pro úplnost dodáváme, že ve výroku o vině shora citovaného rozsudku je doslova uvedeno: „a tak způsobili odcizením věcí Ústeckému kraji škodu ve výši nejméně 1.563.350,-Kč¹“ a dále na konci odůvodnění, že: „Poškozený Ústecký kraj se k trestnímu řízení připojil s požadavkem na náhradu škody řádně a včas (č. l. 479 spisu), přičemž způsobená škoda po odečtení hodnoty věcí, které byly vráceny, představuje částku nižší, než požadovanou. Proto soud co do výše prokázané škody zavázal oba obžalované povinnosti k její náhradě a co do zbytku odkázal poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních.“

Proti rozsudku podal obžalovaný Š. K. odvolání. Toto odvolání směřovalo do všech výroků rozsudku, tzn. i do výroku o náhradě škody. Odvolatel v této souvislosti namítal, že není zřejmé, z čeho kraj dovozuje své postavení poškozeného v tomto řízení a dále že neprokázal, že je vlastníkem odcizených předmětů, dokonce že tyto se v uvedené době v sídle organizace vůbec nenacházely a že neměly uvedenou hodnotu.

Dne 17. 7. 2009 vydal Krajský soud v Ústí nad Labem, usnesení č. j.: 5 To 491/2008 – 612 (dále jen „usnesení“), kterým rozsudek Okresního soudu v Děčíně v celém rozsahu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Kraj obdržel toto usnesení dne 16. 12. 2009. Ve vztahu k náhradě škody odvolací soud v usnesení uvedl, že „Oblastní muzeum v Děčíně, příspěvková organizace je (...) nadána všemi atributy právnické osoby, včetně způsobilosti nabývat práv a brát na sebe povinnosti. To je ostatně zřejmé i z článku XII odst. 7 písm. h) zmiňované zřizovací listiny, podle které má rovněž právo uplatnit nárok na náhradu škody. Zůstává proto otázkou, z jakého důvodu soud prvního stupně přiznal tento nárok osobě odlišné, tedy zřizovateli – Ústeckému kraji. Odůvodnění rozhodnutí je v tomto ohledu nepřezkoumatelné“. Odvolací soud rovněž v usnesení OSDC doporučil, aby v otázce vlastnictví odcizených věcí: „vyslechl svědky [redacted], dále opatřil příslušné smlouvy či tomu podobné listiny, které prokáží nabývací titul, na základě kterého jsou tyto věci v muzeu deponovány, ať již z titulu darovací smlouvy či jiného, aby tak bylo vyjasněno, zda jsou ve vlastnictví samotného muzea, jeho zřizovatele, či jiných osob odlišných od těchto subjektů, neboť zodpovězení této otázky má zásadní vliv na rozhodnutí o uplatnění nároku na náhradu škody, zejména stran aktivní legitimace poškozeného v adhezním řízení.“

Dne 25. 3. 2013 vydal Okresní soud v Děčíně další rozsudek, č. j.: 3 T 207/2007 – 727 (dále také „rozsudek ze dne 25. 3. 2013“), kterým byli oba obžalovaní opět uznáni vinnými, nicméně ve vztahu k poškozenému uvedl v rámci odůvodnění pouze toliko: „tak způsobil škodu Oblastnímu muzeu v Děčíně, příspěvkové organizaci, ve výši nejméně 353.500,-Kč“, a dále uvedl, že: „veškeré předměty uvedené v obžalobě státního zástupce jako odcizené, byly muzeu předány v souladu se zákonem 290/2002 Sb. a s čl. XI Zřizovací listiny Oblastního muzea v Děčíně a jsou tedy ve vlastnictví Ústeckého kraje“. V samotném závěru odůvodnění nakonec uvedl, že: „Naproti tomu soud akceptoval námitku obhajoby, že poškozený se k trestnímu řízení řádně nepřipojil a o jeho nároku by tak vůbec nemělo být rozhodováno“.

¹ Tato částka představuje celkovou předpokládanou škodu, nikoliv škodu skutečnou.

Nejenže z výše citovaného rozsudku ze dne 25. 3. 2013 vyplývá, že o nároku poškozeného nebylo v podstatě vůbec rozhodnuto, ale navíc, protože Okresní soud v Děčíně měl pravděpodobně za to, že poškozený se do řízení řádně nepřihlásil, tento nebyl kraji ani muzeu vůbec doručen. Kraj proto o vydání tohoto rozsudku vůbec nevěděl a dozvěděl se o něm v podstatě díky souhře několika náhod.

Jednou z nich bylo, že proti tomuto rozsudku ze dne 25. 3. 2013 bylo podáno odvolání, a to jak ze strany státního zástupce, tak znovu ze strany Š. K. Dále vzhledem ke skutečnosti, že kraj v této věci již delší dobu nezaznamenal žádnou aktivitu, zjišťoval, zda v této době nedošlo k nějakým dalším krokům ze strany soudů, popř. jakým. Z internetového portálu informujícího o průběhu řízení pak zjistil, že ve věci byl již vydán další rozsudek, který byl opětovně napaden odvoláním a spis že byl opětovně postoupen Krajskému soudu v Ústí nad Labem.

Kraj proto požádal dopisem ze dne 2. 9. 2014 Krajský soud v Ústí nad Labem o zaslání rozsudku ze dne 25. 3. 2013 a odvolání proti němu.

Dne 11. 11. 2014 obdržel kraj prostřednictvím datové schránky vyrozumění Krajského soudu v Ústí nad Labem o konání veřejného zasedání na den 27. 11. 2014 (dále jen „vyrozumění“), v jehož textu je doslova uvedeno: „O tom se vyrozumíváte jako poškozený.“

Na tomto jednání byl přítomen zmocněnec kraje, aby se za něj domáhal práv poškozeného, bohužel však na tomto jednání **bylo rozhodujícím soudem vydáno usnesení č. j. 5 To 442/2013 – 769 (dále jen „usnesení o nepřipuštění“)**, jímž Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl, **že kraj se jako poškozený k trestnímu řízení nepřipouští.**

V odůvodnění usnesení o nepřipuštění soud uvedl, že **vyrozumění zaslal kraji omylem**, kdy již ve svém předchozím usnesení vyslovil právní názor, že: „*Oblastní muzeum v Děčíně, příspěvková organizace je nadána všemi atributy právnické osoby*“. Krajský soud v Ústí nad Labem na základě výše uvedeného dovodil, **že pouze organizace je tou osobou, které přísluší práva poškozeného v adhezním řízení**, proto rozhodl tak, jak je uvedeno výše. Proti tomuto usnesení nebyla stížnost přípustná.

Kraji se v mezidobí podařilo ještě nahlédnout do spisu a dne 4. 12. 2014 podal odvolání proti rozsudku ze dne 25. 3. 2013, kterým se domáhal, aby bylo rozhodnuto o jeho nároku na náhradu škody. Krajský soud v Ústí nad Labem o odvolání kraje rozhodl usnesením ze dne 2. 4. 2015, č. j. 7 To 60/2015 – 780, tak, že jej zamítl. Toto své rozhodnutí odůvodnil tím, že odvolání bylo podáno osobou neoprávněnou, když poškozeným mohla být pouze organizace.

Vzhledem k tomu, že ve věci nebylo možné podat žádný řádný opravný prostředek, podal kraj dne 1. 6. 2015 ministroví spravedlnosti ČR podnět k podání stížnosti pro porušení zákona. Dopisem ze dne 12. 2. 2016 však bylo na výše uvedené kraji sděleno, že ministr důvody k podání stížnosti neshledal a tento podnět odložil.

Jako poslední možný krok k ochraně svých zájmů podal kraj dne 8. 4. 2016 ústavní stížnost. Ústavní soud (dále jen „ÚS“) však i tuto poslední šanci kraje svým usnesením ze dne 12. 7. 2016, sp. zn. II. ÚS 1177/16, odmítl jako nedůvodnou.

ÚS považoval za nesporné (tj. vzal tak jak je a nezabýval se touto záležitostí blíže) rozhodnutí o uplatnění nároku na náhradu škody, kterým Krajský soud v Ústí nad Labem uzavřel, že Ústecký kraj nemá v dané věci postavení poškozeného. Zároveň také ÚS konstatoval, že eventuální pochybení obecných soudů by ve svém důsledku nemohla vést ke kasaci napadeného rozsudku. Pokud by ÚS zjistil pochybení obecných soudů pouze ve věci chybného opomenutí poškozeného, jevílo by se eventuální zrušení rozhodnutí obecného soudu jako ryze formalistické, neboť již nyní má stěžovatel možnost uplatnit nárok na náhradu škody v občanskoprávním řízení. Zdali kraj skutečně byl či nebyl účastníkem trestního řízení, je pak věcí dokazování v onom civilním řízení. Dále ÚS konstatoval, že v trestním řízení nejde v první řadě o věc a právo poškozeného, ale o právo a věc státu, aby ve veřejném zájmu bylo stíháno a odsuzováno jednání, které zákon označuje za trestné.

Argument ohledně nespornosti nedostatku aktivní legitimace však dle názoru zpracovatele vyvrací sám zákon o přechodu některých práv, dále i zřizovací listina organizace a v této souvislosti rovněž i první usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, který v tomto usnesení Okresnímu soudu v Děčíně, jako znovu rozhodujícímu orgánu, uložil povinnost, aby v této souvislosti opatřil: „...*příslušné smlouvy či tomu podobné listiny, které prokáží nabývací titul, na základě kterého jsou tyto věci v muzeu deponovány, ať již z titulu darovací smlouvy či jiného, aby tak bylo vyjasněno, zda jsou ve vlastnictví samotného muzea, jeho zřizovatele, či jiných osob odlišných od těchto subjektů, neboť zodpovězení této otázky má zásadní vliv na rozhodnutí o uplatněném nároku na náhradu škody, zejména stran aktivní legitimace poškozeného v adhezním řízení.*“ **Z výše uvedeného lze dovodit, že KSUL v době vydání zrušovacího usnesení (pozn.: ze dne 17. 7. 2009, č. j.: 5 To 491/2008 – 612) nebyl přesvědčen o tom, kdo má mít ve věci postavení poškozeného, pouze poukázal na to, že tato otázka nebyla dosud vyjasněna.**

Jak přitom vyplývá z výše popsaných skutečností, Okresní soud v Děčíně se těmito pokyny Krajského soudu v Ústí nad Labem při svém opětovném rozhodování o věci vůbec neřídil.

Věc byla meritorně a pravomocně rozhodnuta dne 27. 11. 2014, nicméně z informací o průběhu řízení ve veřejném rejstříku vyplývá, že ve věci byly dále podávány opravné prostředky a k vyřízení věci došlo až dne 9. 9. 2015, kdy dne 6. 6. 2016 došlo k obživení věci a k jejímu opětovnému vyřízení pak dne 19. 9. 2016. Vzhledem k tomu, že kraj v té době již téměř dva roky neměl postavení poškozeného, nebyly mu zasílány žádné další informace, vyrozumění či rozhodnutí ve věci a telefonicky se podařilo zjistit pouze toliko, že oba obžalovaní měli být za shora popsanou trestnou činnost pravomocně odsouzeni, přičemž si k 1. 10. 2016 odpykávali trest odnětí svobody v blíže nezjištěné výši.

Věc byla proto předložena Radě Ústeckého kraje (dále jen „RUK“) k rozhodnutí o dalším postupu ve věci. Usnesením RUK ze dne 12. 10. 2016 č. 5/122R/2016 písm. C (dále jen „*usnesení RUK*“) bylo rozhodnuto o tom, že RUK i) souhlasí s podáním žaloby na náhradu škody v občanskoprávním řízení vůči oběma obžalovaným a zároveň ii) bylo JUDr. Simoně Hejnové, vedoucí odboru legislativně-právního (dále jen „*odbor LP*“) uloženo, aby jednak zajistila podání žaloby dle předchozího bodu tohoto usnesení a dále aby učinila opatření vedoucí ke zjištění reálných finančních možností obou obžalovaných za účelem vymození případného nároku kraje v tomto občanskoprávním řízení.

Shora citované usnesení RUK bylo odůvodněno následujícími skutečnostmi:

Již z výše popsané rekapitulace vyplývá, že s krajem bylo od přípravného řízení v roce 2007 až do 27. 11. 2014 řádně jednáno jako s poškozeným, a to navzdory skutečnosti, že v období od 18. 3. 2010 do 11. 11. 2014 nebylo s krajem ze strany soudů vůbec komunikováno. Vzhledem k tomu, že nárok na náhradu škody byl však v uvedeném mezidobí řádně přihlášen, nebyl důvod podávat žalobu k občanskoprávnímu soudu, nehledě k tomu, že by zde po takovém podání vyvstala překážka litispendence, tj. překážka věci zahájené, neboť o stejné věci bylo vedeno právě shora popsané trestní řízení, a civilní řízení by z těchto důvodů bylo nutné přerušit minimálně do doby pravomocně ukončeného trestního řízení. O podání civilní žaloby tedy bylo možné uvažovat nejdříve dnem 27. 11. 2014, kdy bylo KSUL vydáno usnesení o nepřipustění.

Vzhledem k poměrně nedávno získané zkušenosti kraje ve věci obdobné, kdy byly ze zámku Peruc ukradeny obrazy Emila Filly – konkrétně, když Krajský soud v Ústí nad Labem v dané věci nepřiznal kraji nárok na náhradu škody (z důvodu vadného přihlášení nároku) a tuto chybu napravil až po odvolání kraje Vrchní soud v Praze a nárok na náhradu škody kraji přiznal (viz příloha č. 5 předloženého materiálu) – byl kraj i v případě této krádeže přesvědčen o správnosti svého názoru, z kteréhožto důvodu proto ve věci využil všech možných opravných prostředků k hájení svých zájmů (odvolání, podnět k podání stížnosti pro porušení zákona, ústavní stížnost).

Protože se však neúprosně blížil konec doby, v níž by mohlo dojít k promlčení nároku kraje v civilním řízení, bylo nezbytné rozhodnout, zda žalobu v tomto ohledu podat či nikoliv. RUK přitom byla upozorněna i na další úskalí takového sporu v rámci řízení u občanskoprávního soudu, kterým je bezesporu otázka dokazování, kdy důkazní břemeno nese v tomto případě žalobce, tedy kraj. Vzhledem k tomu, že kraj neměl v době rozhodování RUK k dispozici pravomocný rozsudek, nebylo možné s jistotou určit (pozn.: byť to bylo velice pravděpodobné), zda z tohoto rozhodnutí nadevší pochybnost vyplývá, že škoda byla způsobena obžalovanými úmyslně.

Další skutečností, kterou musela RUK při svém rozhodování vzít v úvahu, byl fakt, že civilní řízení je oproti adheznímu řízení v rámci rozhodování o trestu finančně velmi nákladné. Jednak zde existuje primární povinnost žalobce zaplatit soudní poplatek, který činí 5 % z žalované částky. Dále je třeba počítat i s náklady, které mohou vzniknout teprve v budoucnu, a vzhledem k poměrně aktivní obhajobě Š. K. v trestním řízení lze důvodně předpokládat, že v nyní posuzované věci u civilního soudu se jmenovaný žalovaný bude rovněž aktivně bránit. Pokud by totiž došlo ze strany jednoho anebo obou žalovaných k rozporování např. hodnoty jednotlivých předmětů, bylo by v takovém případě nezbytné nechat vyhotovit znalecký posudek, který tuto hodnotu s jistotou určí. Rovněž záleží na tom, kolik jednání v této věci by u soudu nakonec proběhlo, neboť to má následně vliv na výši vzniklých nákladů řízení, zejména na odměnu právního zástupce žalovaných.

Z výše uvedených důvodů proto RUK rozhodla tak, že žaloba se sice podá, nicméně zároveň je nutné učinit taková opatření, která za pomoci dalších zjištěných ukazatelů určí, zda je možnost vymožení škody čistě hypotetická, anebo naopak reálná.

Žaloba byla podána dne 22. 11. 2016, a to z opatrnosti na žalovanou částku ve výši 1.668.350,- Kč, neboť tuto lze kdykoliv v průběhu řízení bez dalšího snížit, zvýšit však pouze s obtížemi.

Vyjádření k samotné výši škody, zejména pak k rozdílu jednotlivých částek jak vyplývá ze shora popsaných skutečností, vypracoval na žádost odboru LP ředitel organizace, Mgr. Milan Rosenkranc. Toto vyjádření přikládáme přílohou č. 2 k předloženému materiálu.

Odbor LP rovněž neprodleně učinil průzkum trhu, na jehož základě bylo provedeno poptávkové řízení na detektivní služby. Předmětem této poptávky bylo zjištění majetkových poměrů obou obžalovaných vyjma majetku uvedeného ve veřejných seznamech, čili zjištění skutečného majetku těchto osob, věcí movitých i nemovitých, případně i jiných aktiv, a to včetně těch, které mohly být získány trestnou činností. Poptávány byly rovněž rodinné poměry obou obžalovaných, a to, kde se oba t. č. nachází, zda skutečně ve výkonu trestu odnětí svobody, případně kde.

Skutečnosti zjištěné na základě šetření společnosti PROFISTO CZ, s.r.o., jejíž zprávu přikládáme přílohou č. 3 předloženého materiálu, ukázaly, že Š. K. je zcela nemajetný recidivista a toxikoman a prostředky ke své obživě si opatřuje trestnou činností. K. H. je rovněž zcela nemajetný, navíc bezdomovec pohybující se po blíže nespecifikovaném území severních a východních Čech. Z prvotních rozhodnutí soudů v trestní věci navíc vyplývá, že inteligence K. H. se nachází v pásmu mírné mentální retardace. Ani jeden z nich nemá zaměstnání nebo jiný trvalý příjem.

Vyhotovitel žaloby a spolupracující advokát kraje, Mgr. Vlastimil Škoda, ke zprávě společnosti PROFISTO CZ, s.r.o. uvedl toto: „ze zprávy společnosti PROFISTO CZ, s.r.o. jednoznačně vyplývá, že oba žalovaní, tedy Š. K. a K. H., jsou nemajetní a s nejvyšší pravděpodobností si i v současné době opatřují prostředky převážně trestnou činností. Nemají žádný majetek a zdržují se neznámo kde. **Z uvedeného vyplývá, že možnost dosáhnout jakéhokoli uspokojení pohledávky, která je předmětem žaloby ze dne 22. 11. 2016 (1.668.350,--Kč) je, s pravděpodobností blízkí se jistotě, nulová.** Za podanou žalobu bude kraj muset soudní poplatek ve výši 83.418,--Kč. Lze předpokládat, že žaloba bude úspěšná, nicméně nelze jednoznačně říci, v jaké části. I přes úspěšnost žaloby však nelze, jak vyplývá z citované zprávy, očekávat byť částečné uhrazení žalované pohledávky. V průběhu soudního sporu navíc mohou vzniknout, a pravděpodobně i vzniknou, i další náklady (...). Za tohoto stavu jsem přesvědčen, že vymáhání náhrady škody je neekonomické a povede jen k dalším nákladům na straně kraje, bez naděje na jejich náhradu. Proto se domnívám, že by kraj měl zvážit zpětvzetí žaloby, aby bylo zabráněno vzniku dalších nákladů, jejichž náhradu nelze očekávat.“

Odbor LP se s názorem spolupracujícího advokáta ztotožňuje.

Dne 8. 12. 2016 vydal Okresní soud v Děčíně usnesení č. j.: 28 C 264/2016 – 17, které přikládáme přílohou č. 4 předloženého materiálu (dále jen „výzva“). Žalobce je vyzván k zaplacení avizovaného soudního poplatku, částky ve výši 83.418,- Kč, do 15 dnů od jeho doručení. Kraj výzvu obdržel dne 10. 1. 2017 a dne 11. 1. 2017 prostřednictvím dopisu hejtmána požádal o prodloužení lhůty k jeho zaplacení z důvodu projednání věci v orgánech kraje. Této žádosti soud telefonicky vyhověl dne 13. 1. 2017.

Zároveň bylo uskutečněno jednání věc vyřizujících pracovníků odboru LP s vedoucím odboru kultury a památkové péče, Mgr. Radkem Spálou a ředitelem Oblastního muzea v Děčíně, Mgr. Milanem Rosenkrancem. Na tomto jednání došlo k předběžnému odhadu ceny znaleckého posudku v případě, že by bylo nutné jej v rámci občanskoprávního řízení nechat vyhotovit, přičemž hrubý odhad takového posudku vychází na částku mezi nejméně

35.000,- Kč až ca 53.300,- Kč. Přičteme-li k této částce soudní poplatek, jedná se již o výdaj značně převyšující částku 100.000,- Kč, a to vše ještě před konáním prvního jednání ve věci. Tento výdaj přitom bude muset být vynaložen z rozpočtových prostředků kraje.

III. Projednání v Legislativně právní komisi Rady Ústeckého kraje

Věc byla před projednáním v radě kraje dne 1. 2. 2017 předložena k projednání k jejímu poradnímu orgánu, tj. legislativně právní komisi. Po velmi dlouhé odborné diskusi, ve které zazněly názory, jež jsou více méně shrnuty v úvodu tohoto materiálu, přijala komise následující usnesení, které bylo taktéž předloženo radě kraje v rámci projednání materiálu.

Komise po projednání:

navrhuje Radě Ústeckého kraje rozhodnout o dalším nevymáhání pohledávky proti [redacted] dle ust. § 36 písm. e) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, z důvodu uvedených v důvodové zprávě.

Schválení: výsledek hlasování pro: 5 proti: 1 zdržel se: 0

IV. K návrhu usnesení

RUK po projednání navrhuje zastupitelstvu variantní text usnesení.

I když ZoK výslovně neupravuje rozhodovací pravomoc, bylo dovozeno, že podstata rozhodnutí má svou povahou nejbližší k rozhodnutí o vzdání se práva dle ust. § 36 písm. e) ZoK, kterážto pravomoc náleží zastupitelstvu, a to zejména z toho důvodu, že i přes to, že by žaloba mohla být úspěšná, nelze ve skutečnosti očekávat její faktické plnění žalovanými osobami. Nadto je z výše uvedených skutečností zřejmé, že pohledávka se bude dále navyšovat o prostředky vynaložené v rámci řízení z rozpočtu kraje. Zákonná povinnost kraje využívat majetek účelně a hospodárně je přitom stanovena výslovně v § 17 ZoK.

Pokud Zastupitelstvo Ústeckého kraje rozhodne o vzdání se práva dle varianty č. 1, bude již podaná žaloba vzata zpět. Pokud bude rozhodnuto o variantě č. 2, bude uhrazen soudní poplatek a v řízení bude pokračováno.

V. Popis přílohy č. 6 (k nahlédnutí)

Závěrem této zprávy zpracovatel dodává, že svazek dosavadních výsledků řízení (všech shora citovaných rozsudků Okresního soudu v Děčíně, usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, jakož i sdělení Ministerstva spravedlnosti České republiky a usnesení Ústavního soudu) není z důvodu značné obsáhlosti přikládán přílohou tohoto materiálu, nicméně odbor LP je připraven zaslat jej každému členovi Zastupitelstva Ústeckého kraje individuálně na požádání a rovněž bude celý tento svazek **připraven k nahlédnutí na jednání Zastupitelstva Ústeckého kraje dne 20. 2. 2017.**

Shora avizovaný svazek se sestává z následujících dokumentů: **i)** rozsudek Okresního soudu v Děčíně ze dne 28. 5. 2008, č. j.: 3 T 207/2007 – 588, **ii)** usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 17. 7. 2009, č. j.: 5 To 491/2008 – 612, **iii)** rozsudek Okresního soudu v Děčíně ze dne 25. 3. 2013, č. j.: 3 T 207/2007 – 727, **iv)** usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 11. 2014, č. j.: 5 To 442/2013 – 769, **v)** usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 4. 2015, č. j.: 7 To 60/2015 – 780, **vi)** dopis ministra spravedlnosti

České republiky ze dne 12. 2. 2016, **vii)** usnesení Ústavního soudu ze dne 12. 7. 2016, sp. zn.: II. ÚS 1177/16.

Vyjádření odboru kultury a památkové péče:

Z odborného hlediska považuji za nezbytné doplnit k této zprávě několik faktických poznámek o vlastnostech odcizené sbírky, resp. sbírkových předmětů (pozn.: v předchozím textu označováno jako: „předměty“).

Pojem „sbírka muzejní povahy“ definuje zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a změně některých dalších zákonů (dále jen „zákon č. 122/2000“), tak, že je věcí hromadnou a tvoří jí soubor sbírkových předmětů shromážděných lidskou činností. Zároveň je součástí národního kulturního pokladu ve smyslu zákona č. 101/2001 Sb., o navrácení nezákonně vyvezených kulturních statků.

Česká republika předala v letech 2001 – 2003 Ústeckému kraji celkem 10 sbírek muzejní povahy. Vedle nich byly na Ústecký kraj převedeny také zřizovatelské kompetence k dotčeným muzeím a galeriím, které uvedené sbírky spravují (hospodaří s nimi). Jak již bylo ostatně uvedeno v tomto textu výše, vlastní sbírky (sbírkové předměty) jsou však po celou dobu vlastnictvím Ústeckého kraje.

Hlavním účelem, pro který Ústecký kraj zřizuje svá muzea a galerie je ochrana sbírek muzejní povahy dle § 10 odst. 5 zákona č. 122/2000. Sbírkové muzejní povahy vlastněné Ústeckým krajem jsou veřejným statkem ve smyslu § 490 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Nelze je převést či prodat třetí osobě, neboť v takovém případě by musela být dotčená sbírka navracena státu. Zároveň se jedná o majetek zvláštní povahy, se kterým je nakládáno podle zvláštních zákonů – zejména dle zákona č. 122/2000 a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.

Sbírka muzejní povahy jako majetek zvláštní povahy přitom podléhá centrální evidenci sbírek vedené Ministerstvem kultury ČR dle zákona č. 122/2000, a je tak vyňata z povinnosti účetní evidence. Sbírkové muzejní povahy zapsanou v centrální evidenci sbírek ani její jednotlivé sbírkové předměty nelze zastavit nebo zatížit jiným věcnými právy a v účetnictví organizací vlastníka se sbírka muzejní povahy – veřejný statek – eviduje pouze pomocně, vždy jako věc hromadná, v úhrnné hodnotě 1,- Kč.

Reálné finanční ohodnocení sbírky muzejní povahy by bylo nesmírně složité, když sbírku tvoří desetitisíce, statisíce až miliony jednotlivých sbírkových předmětů a ocenit každý jeden z nich (nejlépe znaleckým posudkem, protože pořizovací hodnota není ve valné většině případů známa a z povahy věcí – sbírkových předmětů – nelze prakticky použít ani ceny obvyklé) by bylo velmi náročné a nákladné – de facto ekonomicky nevhodné a neefektivní. Navíc by bylo nutné při stanovení cen jednotlivých sbírkových předmětů přihlídnout k ceně aktuální na legálním trhu se starožitnostmi, která se v průběhu času mění a velmi by znesnadňovala určení hodnoty. Sbírka muzejní povahy je tak souborem věcí nedocenitelné hodnoty, kterou nelze prakticky vyčíslit – i z toho důvodu jsou sbírky součástí národního kulturního pokladu.

Z výše uvedených důvodů je sbírka muzejní povahy jako celek prakticky nepojistitelná.

V České republice není znám jediný případ, kdy by sbírka muzejní povahy – veřejný statek – byla svým vlastníkem (tj. státem nebo územně samosprávným celkem) pojištěna. Pojištění (jako jeden z druhů ochrany) je však nahrazeno povinnostmi, které po vlastníku či správci sbírky vyžaduje zákon. V praxi to znamená, že vlastník či správce zajistí ochranu sbírky před krádeží, vloupáním či poškozením (zejména nepříznivými vlivy prostředí), dále zajistí preparaci, konzervování a restaurování sbírky pro potřeby jejího trvalého uchování, vede sbírkovou evidenci, uchovává sbírku v její celistvosti a umožní její zpřístupnění nebo jejích jednotlivých předmětů veřejnosti pro studijní a vědecké účely např. vystavováním, veřejným předváděním, případně zapůjčováním k dočasnému vystavování.

Proto je také velmi pečlivě dbáno na to, aby byly sbírky muzejní povahy uchovávány ve zvláštním režimu v odpovídajících prostorech (depozitářích muzeí a galerií), které jsou mnohonásobně zabezpečeny a pomáhají tak preventivně eliminovat výše uvedená rizika poškození či krádeže a neoprávněného či neodborného nakládání se sbírkovými předměty, na rozdíl od pojištění, které by v lepším případě řešilo až následně vzniklou škodu na sbírce.